

Dokument na schôdzu

A8-0407/2018

27.11.2018

SPRÁVA

o technológii blockchainu: výhľadovo orientovanej obchodnej politike
(2018/2085(INI))

Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajkyňa: Emma McClarkin

Spravodajcovia výborov požiadaných o stanovisko (*):
Cristian-Silviu Buşoi, Výbor pre priemysel, výskum a energetiku
Ana Gomes, Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	14
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	17
STANOVISKO VÝBORU PRE OBČIANSKE SLOBODY, SPRAVODLIVOSŤ A VNÚTORNÉ VECI.....	22
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	28
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	29

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Technológia blockchainu: výhľadovo orientovaná obchodná politika (2018/2085(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 207 ods. 3 a článok 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Všeobecnú dohodu o obchode so službami (GATS),
- so zreteľom na Dohodu o obchode s produktmi informačných technológií (ITA) Svetovej obchodnej organizácie (WTO),
- so zreteľom na pracovný program WTO týkajúci sa elektronického obchodu,
- so zreteľom na dohodu WTO o uľahčení obchodu,
- so zreteľom na revidovaný Kjótsky dohovor Svetovej colnej organizácie,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. mája 2016 o virtuálnych menách¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2016 o novej výhľadovo orientovanej a inovatívnej budúcej stratégii pre obchod a investície²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. decembra 2017 s názvom Smerom k stratégii digitálneho obchodu³,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. mája 2017 o hodnotení vonkajších aspektov výkonu a riadenia colných služieb ako nástroja na uľahčenie obchodu a boj proti nezákonnému obchodu⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2017 o vplyve medzinárodného obchodu a obchodných politík EÚ na globálne hodnotové reťazce⁵,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie o obchode a posilnení ekonomického postavenia žien pri príležitosti ministerskej konferencie WTO v decembri 2017 v Buenos Aires⁶,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane

¹ Ú. v. EÚ C 76, 28.2.2018, s. 76.

² Ú. v. EÚ C 101, 20.9.2018, s. 30.

³ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 22.

⁴ Ú. v. EÚ C 307, 30.8.2018, s. 44.

⁵ Ú. v. EÚ C 337, 20.9.2018, s. 33.

⁶ https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc11_e/genderdeclarationmc11_e.pdf

údajov)¹,

- so zreteľom na návrh Komisie o horizontálnych ustanoveniach pre cezhraničné toky údajov a pre ochranu osobných údajov (v obchodných a investičných dohodách EÚ),
 - so zreteľom na správu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o vykonávaní stratégie obchodnej politiky Obchod pre všetkých: Progresívna obchodná politika, ktorá využíva globalizáciu (COM(2017)0491),
 - so zreteľom na správu hlavného poradcu pre oblasť vedy pri Úrade pre vedu vlády Spojeného kráľovstva z roku 2016 o Technológii distribuovanej databázy transakcií: za hranicou technológie blockchainu²,
 - so zreteľom na bielu knihu Centra OSN pre uľahčovanie obchodu a elektronické podnikanie (UN/CEFACT) o technickom využití technológie blockchainu z roku 2018,
 - so zreteľom na vyhlásenie 21 členských štátov EÚ a Nórska z 10. apríla 2018 o zriadení Európskeho partnerstva pre technológiu blockchainu³, po ktorom sa k tomuto partnerstvu pripojilo ďalších päť členských štátov, čím sa počet signatárskych krajín zvýšil na 27,
 - so zreteľom na zriadenie Monitorovacieho strediska a fóra EÚ pre technológiu blockchainu Komisiou 1. februára 2018⁴,
 - so zreteľom na závery Rady z 19. októbra 2017⁵,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a stanoviská Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A8-0407/2018),
- A. keďže v tejto správe, pokiaľ nie je uvedené inak, sa bude technológia blockchainu považovať za súkromnú technológiu distribuovanej databázy transakcií (DLT) s povolením, ktorá zahŕňa databázu zloženú zo sekvenčných blokov údajov, ktoré sa pridávajú so súhlasom prevádzkovateľov siete;
- B. keďže v rôznych odvetviach a prípadových štúdiách sa bude kombinácia súkromných a verejných reťazcov blockchainu s povolením aj bez povolenia používať na rôzne účely;
- C. keďže každý blok v reťazci blockchainu obsahuje hash, ktorý overujú údaje v predchádzajúcom bloku, čo umožňuje jednotlivým stranám podieľať sa na

¹ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

² https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/492972/gs-16-1-distributed-ledger-technology.pdf

³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/european-countries-join-blockchain-partnership>

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-521_sk.htm

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/21613/19-euco-final-conclusions-sk.pdf>

transakciách so zvýšenou dôveryhodnosťou a zodpovednosťou, pretože údaje uložené v databáze transakcií nemožno ľahko sfaľšovať;

- D. keďže otvorená technológia blockchainu je základom pre rozšírenie reťazcov blockchainu s povolením po celom svete, ktorý pomáha zvyšovať mieru dôvery účastníkov v príslušnej obchodnej sieti;
- E. keďže blockchain môže niektorým správcom umožňovať jasne určovať účastníkom roly, zodpovednosti, úroveň prístupu a overovacie práva;
- F. keďže globálny obchod je založený na odvetví dodávateľského reťazca odhadnutom na 16 biliónov EUR, v ktorom vysoké transakčné náklady a zatťažujúca administratíva vedú k zložitosti procesov a systémov, ktoré sú náchylné na chyby;
- G. keďže boli spustené pilotné iniciatívy so sľubným potenciálom na zníženie dopravných nákladov, zlepšenie kompatibility priemyslu so životným prostredím a zvýšenie hospodárskej výkonnosti;
- H. keďže po celom svete existuje najmenej 202 vládnych iniciatív v oblasti technológie blockchainu v 45 krajinách a najmä ekonomiky v ázijsko-tichomorskom regióne, na americkom kontinente a na Blízkom východe investujú do technológií blockchainu na účely obchodu;
- I. keďže technológia blockchainu môže posilniť a zlepšiť obchodné politiky EÚ, ako sú dohody o voľnom obchode, dohody o vzájomnom uznávaní (DVU), najmä schválených hospodárskych subjektov (AEO), rozhodnutia o primeranosti údajov a opatrenia na ochranu obchodu;
- J. keďže technológia blockchainu má veľký potenciál zvýšiť transparentnosť a vysledovateľnosť v celom dodávateľskom reťazci, pozdvihnúť dôveru úroveň účastníkov v danej sieti, zjednodušiť colné kontroly a dodržiavanie predpisov, znížiť transakčné náklady, posilniť nezmeniteľnosť a bezpečnosť údajov a fungovať ako nástroj boja proti korupcii; keďže k potenciálnym prínosom sa pripájajú viaceré výzvy, ako je kybernetická bezpečnosť;
- K. keďže technológia blockchainu môžu poskytnúť rámec pre transparentnosť v dodávateľskom reťazci, obmedziť korupciu, umožniť detekciu daňových únikov, sledovanie nezákonných platieb a boj proti praniu špinavých peňazí pri obchodovaní; keďže existujú riziká súvisiace s využívaním aplikácií blockchainu bez povolenia na trestnú činnosť vrátane daňových únikov, vyhýbania sa plateniu daní a prania špinavých peňazí pri obchodovaní; keďže Komisia a členské štáty musia tieto problémy monitorovať a naliehavo riešiť;
- L. keďže technológia blockchainu sa v oblasti medzinárodného obchodu stále vyvíja, a preto si vyžaduje prístup, ktorý je priaznivý pre inovácie, umožňuje, podporuje a zabezpečuje právnu istotu a zároveň podporuje ochranu spotrebiteľov, investorov a životného prostredia, zvyšuje sociálnu hodnotu technológie, znižuje digitálnu priepasť a zlepšuje digitálne zručnosti občanov;
- M. keďže technológia blockchainu dokáže všetkým stranám zapojeným v obchodnej

transakcii – verejným aj súkromným – poskytovať v reálnom čase prístup k nemennej databáze dokumentov týkajúcich sa transakcie s časovou známkou, čím pomáha vytvárať dôveru, predchádzať problémom v oblasti súladu s predpismi a bojovať proti používaniu falšovaného tovaru či dokladov;

- N. keďže v niektorých regionálnych a metropolitných oblastiach EÚ sa táto technológia už začala vyvíjať prostredníctvom konkrétnych projektov a programov vychádzajúcich z miestnych charakteristík a začali sa vytvárať siete na šírenie najlepších postupov;

Obchodná politika Európskej únie

1. uznáva, že napriek doterajším obchodným úspechom sa potenciál dohôd EÚ o voľnom obchode stále nevyužíva dostatočne, pričom v priemere len 67 % vývozcov a 90 % dovozcov v EÚ využíva preferenčné colné sadzby v EÚ a jej partnerských krajinách alebo regiónoch, a podporuje analýzu technických riešení, ktoré môžu viesť k zvýšeniu vývozu a k väčšiemu využívaniu dohôd o voľnom obchode; poznamenáva, že vývozcovia by mohli ukladať všetky svoje dokumenty do aplikácie verejného orgánu založenej na technológii blockchainu a preukazovať tak súlad s preferenčným zaobchádzaním poskytovaným dohodou o voľnom obchode, ako je kvalifikácia na preferenčné pravidlá pôvodu, sanitárne a rastlinolekárské opatrenia a ustanovenia v oblasti obchodu a trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že prostredníctvom technológie blockchainu by bolo možné posilniť ustanovenia o kumulácii v dohodách o voľnom obchode;
2. považuje postupy na získanie osvedčenia na preferenčné aj nepreferenčné pravidlá pôvodu pre niektoré podniky za nákladné a zdĺhavé; domnieva sa, že v prípade preferenčných pravidiel môže technológia blockchainu pomáhať pri určovaní tzv. hospodárskej štátnej príslušnosti tovaru; okrem toho sa domnieva, že v prípade preferenčných pravidiel by technológia blockchainu mohla pomôcť nástrojom Únie na ochranu obchodu poskytovaním transparentnosti v súvislosti s pôvodom tovaru vstupujúceho na európsky trh a prehľadu prílevu dovozu v záujme lepšieho zabezpečenia rovnakých podmienok pre podniky;
3. zdôrazňuje, že technológia blockchainu môže potenciálne podporiť program v oblasti obchodu a trvalo udržateľného rozvoja zabezpečením dôvery v súvislosti s pôvodom surovín a tovaru, transparentnými výrobnými procesmi a dodávateľskými reťazcami, ako aj v súvislosti s dodržiavaním medzinárodných pravidiel v oblasti pracovných, sociálnych a environmentálnych práv, a to najmä pokiaľ ide o nerastné suroviny z konfliktných oblastí, nedovolené obchodovanie s tovarom kultúrneho charakteru, kontrolu vývozu a korupciu; zdôrazňuje, že technológia blockchainu by mohla prispieť k činnosti obchodných spoločností v oblasti udržateľnosti a k podpore zodpovedného obchodného správania;
4. domnieva sa, že DVU schválených hospodárskych subjektov umožňujú podnikom diverzifikovať ich dodávateľské reťazce vďaka časovým úsporám a zníženiu nákladov spojených s cezhraničným clom; poznamenáva, že pri ich vykonávaní existujú problémy, ktoré treba riešiť; domnieva sa, že technológia blockchainu má potenciál znížiť neistotu spojenú s vykonávaním DVU schválených hospodárskych reťazcov prostredníctvom bezproblémovej výmeny údajov;

Vonkajšie aspekty colných postupov a uľahčenia obchodu

5. obzvlášť víta dohodu o uľahčení obchodu; považuje túto dohodu za základ pre členov WTO na preskúmanie ďalších spôsobov uľahčenia obchodu, a to aj prostredníctvom technológie blockchainu; víta úsilie EÚ o zachovanie a posilnenie WTO a jej záväzku voči systému obchodovania založenému na pravidlách v záujme zabezpečenia rovnakých podmienok a presadzovania pravidiel svetového obchodu;
6. domnieva sa, že technológia blockchainu by mohla umožniť colným orgánom automaticky získavať požadované informácie pre colné vyhlásenie, znížiť potrebu manuálneho overovania, obmedziť papierovú stopu a poskytnúť presnú aktualizáciu stavu a vlastností tovaru vstupujúceho do EÚ súčasne všetkým príslušným stranám, čím sa zlepšia možnosti sledovania a zvýši sa transparentnosť;
7. domnieva sa, že digitalizácia umožní efektívnejšiu a transparentnejšiu výmenu informácií; nazdáva sa, že technológia blockchainu môže poskytnúť výrobcom, laboratóriám, prevádzkovateľom logistických služieb, regulačným orgánom a spotrebiteľom prístup k všetkým potrebným informáciám týkajúcim sa napríklad pôvodu tovaru, jeho skúšania, a súvisiacich osvedčení a licencií a umožniť výmenu týchto informácií; poznamenáva, že technológia blockchainu by mohla pomôcť aj s primeraným vydávaním elektronických osvedčení; považuje digitalizáciu a používanie aplikácií v dodávateľských reťazcoch za predpoklad plného fungovania technológie blockchainu a zároveň aj za jeho doplnok; poznamenáva, že v oblasti digitalizácie existujú medzi členskými štátmi výrazné rozdiely;
8. domnieva sa, že uplatnením technológie blockchainu v celom dodávateľskom reťazci sa môže zvýšiť efektívnosť, rýchlosť a objem svetového obchodu vďaka tomu, že sa obmedzia náklady spojené s medzinárodnými transakciami a podniky dostanú pomoc pri identifikácii nových obchodných partnerov, a môže to viesť k väčšej ochrane spotrebiteľov a k väčšej istote v digitálnom obchode;
9. vyzdvihuje uplatnenie technológie blockchainu, najmä v nasledujúcich oblastiach:
 - a. posilnenie istoty v súvislosti s pôvodom tovaru aj s príslušnými duševnými právami, čím sa zníži riziko vstupu nezákonného tovaru vrátane falšovaného tovaru do dodávateľského reťazca,
 - b. poskytovanie presných informácií pre príslušné orgány o možných prípadoch poškodenia tovaru alebo neoprávnenej manipulácie s ním v dodávateľskom reťazci,
 - c. zvýšenie transparentnosti a výsledovateľnosti, vďaka tomu, že všetci účastníci si môžu svoje transakcie zaznamenávať a vymieňať si tieto informácie v sieti
 - d. presadzovanie ochrany spotrebiteľov a dôvery prostredníctvom poskytovania podrobných informácií pre spotrebiteľov o tovare a prispievaním k činnosti podnikov v oblasti udržateľnosti,
 - e. znižovanie nákladov na riadenie dodávateľského reťazca tým, že sa odstráni potreba sprostredkovateľov a súvisiacich nákladov spolu s požiadavkou fyzicky vytvárať, prepravovať a spracúvať papierovú dokumentáciu,
 - f. zlepšenie uplatňovania správnych colných sadzieb a sadzieb DPH a výberu príjmov v rámci obchodnej politiky a

- g. skrátenie celkového času tranzitu tovaru automatizáciou úloh, ktoré sa obyčajne vykonávajú manuálne; všíma si s tým súvisiacu výhodu, najmä pre dodávateľské reťazce s presným načasovaním dodávok, a to z hľadiska zníženia nákladov aj uhlíkovej stopy v odvetví logistiky;
- 10. poznamenáva, že páchatelia trestných činov môžu manipulovať s legitímnym obchodom s cieľom maskovať svoje nezákonné činnosti, ako je pranie špinavých peňazí pri obchodovaní, a to manipuláciou s príslušnou dokumentáciou prostredníctvom falošných výkazov, napríklad nadhodnotením alebo podhodnotením ceny príslušného tovaru; domnieva sa, že technológia blockchainu môže umožniť colným a iným orgánom prijať potrebné opatrenia na včasné, pohotové a koordinované odhaľovanie nezákonných finančných tokov;

Cezhraničné toky údajov a ochrana údajov

- 11. uznáva cezhraničné toky údajov ako neoddeliteľnú funkciu pre medzinárodný obchod s tovarom a službami a dizajn štruktúry technológie blockchainu;
- 12. zdôrazňuje rozsah pôsobnosti technológie blockchainu pri overovaní transakcií v rámci medzinárodného dodávateľského reťazca stanovovaním úrovni postupov prístupu a overovania účastníkov;
- 13. berie na vedomie spojenie medzi technológiou blockchainu a cezhraničnými tokmi údajov v oblasti obchodu; konštatuje, že súkromná medzidatabázová sieť s povolením môže poskytnúť dôveru medzi platformami integrovaním údajov z viacerých zdrojov; uznáva význam cezhraničných tokov údajov pre rast a vytváranie pracovných miest; vyzdvihuje rozlišovanie medzi osobnými a inými údajmi v reťazcoch blockchainu;
- 14. uznáva výzvu, ktorú predstavuje vzťah medzi technológiou blockchainu a vykonávaním všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR); zdôrazňuje, že technológia blockchainu by sa mala zavádzať v súlade so všetkými existujúcimi aj budúcimi právnymi predpismi EÚ o ochrane údajov a súkromia; zdôrazňuje, že technológia blockchainu môže poskytnúť riešenia na vykonávanie ustanovení GDPR týkajúcich sa špecificky navrhutej ochrany údajov, a to na základe svojich bežných zásad zaistenia zabezpečených a samostatne spravovaných údajov; zdôrazňuje, že účinok GDPR na obchodné transakcie je len obmedzený vzhľadom na neprítomnosť osobných údajov v súkromných reťazcoch blockchainu s povolením; uznáva však potrebu nevyhnutného zabezpečenia a regulačného dohľadu; zdôrazňuje, že GDPR sa uplatňuje len tam, kde sa vyskytujú osobné údaje; vyzýva Komisiu, aby túto vec dôkladnejšie preskúmala;
- 15. uznáva potrebu navrhovať reťazce blockchainu v súlade s právom na zabudnutie a poznamenáva, že overení používateľa blockchainu a jeho aplikácií by mali mať vždy prístup k všetkým údajom súvisiacim s transakciami, do ktorých sú zapojení, v súlade so svojimi prístupovými právami;
- 16. opakuje svoju výzvu na prijatie ustanovení, ktorými sa umožní plné fungovanie digitálneho ekosystému a plná podpora cezhraničných tokov údajov v dohodách o voľnom obchode; v tomto smere poznamenáva, že rozhodnutia o primeranosti nepodporujú voľný tok iných ako osobných údajov; žiada preto Komisiu, aby v dohodách o voľnom obchode vyrokovala záväzné a vykonateľné záväzky v oblasti prenosu údajov vrátane iných ako osobných údajov;

17. zdôrazňuje, že technológia blockchainu predstavuje novú paradigmu v oblasti ukladania a správy údajov, ktorá dokáže decentralizovať formy ľudskej interakcie a trhov, bankovníctvo a medzinárodný obchod; zdôrazňuje, že šírenie technológie blockchain prináša so sebou príležitosti aj výzvy z hľadiska ochrany údajov, transparentnosti a finančnej trestnej činnosti, keďže raz zadané údaje sú nemenné a delia sa o ne všetky zúčastnené strany, čím sa zároveň zaisťuje ich zabezpečenie a integrita; požaduje, aby sa robilo všetko pre zaručenie nefalšovateľnosti a nemenného charakteru tejto technológie a pre zabezpečenie toho, aby základné právo na ochranu údajov nebolo ohrozené, a to aj na vnútroštátnej úrovni;
18. uznáva problém, ktorý predstavuje vzťah medzi technológiami blockchainu a vykonávaním rámca EÚ na ochranu údajov, konkrétne všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR), a pripomína, že v dôsledku toho by tento vzťah mohol vyústiť do rozporu medzi ochranou základných práv na jednej strane a podporou inovácií na druhej strane; navrhuje, že treba zabezpečiť, aby bola technológia blockchainu plne v súlade s rámcom EÚ na ochranu údajov a v plnej miere rešpektovala zásady uvedené v právnych predpisoch EÚ, najmä v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako základné právo podľa článku 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a článku 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;;
19. ďalej zdôrazňuje, že aj v dôsledku opísaného rozporu reťazce blockchainu v žiadnom prípade automaticky nepodporujú nezávislosť údajov, a preto musia byť na to účelovo navrhnuté, keďže môžu prinášať aj riziko pre ochranu údajov;
20. zdôrazňuje, že ak je technológia blockchainu správne navrhnutá, mala by byť v súlade so zásadou ochrany údajov už v štádiu návrhu, ktorá slúži na zabezpečenie väčšej kontroly dotknutých subjektov nad ich údajmi v súlade s GDPR; okrem toho zdôrazňuje, že osobné údaje v rámci blockchainu nie sú za bežných okolností anonymné, a teda patria do rozsahu pôsobnosti GDPR; trvá na tom, že reťazce blockchainu by mali byť plne v súlade s právnymi predpismi EÚ vrátane prípadov, keď sa používajú na spracovanie osobných údajov; v tomto smere odporúča, aby sa do reťazcov a aplikácií blockchainu integrovali mechanizmy, ktorými sa zabezpečí plná anonymita údajov a zaručí sa, že sa v nich budú ukladať len údaje, ktoré nie sú vo vzťahu s identifikovanou alebo identifikovateľnou fyzickou osobou;
21. zdôrazňuje, že budúcimi aplikáciami blockchainu sa majú zaviesť mechanizmy, ktoré chránia osobné údaje a súkromie používateľov a zabezpečujú, že údaje môžu byť celkom anonymné; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby financovali výskum, a to najmä akademický výskum týkajúci sa nových technológií blockchainu, ktoré sú zlučiteľné s GDPR a vychádzajú zo zásady ochrany údajov už v štádiu návrhu, ako sú zk-SNARK (zero-knowledge succinct non-interactive arguments of knowledge);
22. zastáva názor, že aby sa predišlo porušovaniu základného práva na ochranu osobných údajov, technológia blockchainu by sa nemala používať na spracúvanie osobných údajov, pokiaľ užívateľská organizácia nie je schopná zaručiť dodržiavanie GDPR, a najmä zabezpečiť ochranu práv na opravu a vymazanie údajov;
23. zdôrazňuje skutočnosť, že používatelia technológií blockchainu môžu byť prevádzkovateľmi osobných údajov, ktoré nahrávajú do databázy, a zároveň ich sprostredkovateľmi na základe toho, že uchovávajú úplnú kópiu databázy vo svojom

počítači;

24. konštatuje, že v prípadoch, keď reťazec blockchainu obsahuje osobné údaje, je nezmeniteľný charakter niektorých technológií blockchainu pravdepodobne nezlučiteľný s „právom na vymazanie“ uvedeným v článku 17 GDPR;
25. so znepokojením konštatuje, že v prípadoch, keď reťazec blockchainu obsahuje osobné údaje, je šírenie kópií údajov v blockchaine pravdepodobne nezlučiteľné so zásadou minimalizácie údajov uvedenou v článku 5 GDPR;
26. vyzýva Európsky výbor pre ochranu údajov, aby vydal usmernenia a odporúčania, ktorými sa zabezpečí súlad technológie blockchainu s právom EÚ;
27. so znepokojením si všíma, že sa nevenuje žiadna pozornosť závažným dôsledkom, ktoré má spôsob uplatňovania technológie blockchainu, najmä v oblastiach ako je boj proti praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a financovaniu terorizmu; domnieva sa, že akémukoľvek využívaniu technológií blockchainu by malo predchádzať vymedzenie toho, čo sa bude uchovávať v reťazci a mimo neho, pričom osobné údaje sa budú ukladať mimo reťazca;

Malé a stredné podniky (MSP)

28. domnieva sa, že inovácia a propagácia týkajúce sa technológie blockchainu môžu vytvoriť ekonomické príležitosti pre MSP na internacionalizáciu a na kompenzáciu nákladov súvisiacich s vývozom tým, že uľahčí interakciu so spotrebiteľmi, colnými orgánmi, medzinárodnými a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a inými podnikmi zapojenými do dodávateľského reťazca; dodáva, že infraštruktúra blockchainu môže pomôcť prinášať výrobky a služby na trh rýchlo a bez veľkých nákladov;
29. zdôrazňuje výhody, ktoré by technológia blockchainu mohla priniesť MSP tým, že umožní partnerskú komunikáciu, partnerské nástroje spolupráce a zabezpečené platby, čím sa uľahčí podnikanie a zníži sa riziko neplatenia a nákladov na súdne konania o zmluvné plnenie prostredníctvom využívania inteligentných zmlúv; uznáva potrebu zabezpečiť, aby do rozvoja technológie blockchainu v medzinárodnom obchode boli zapojené aj MSP; zdôrazňuje, že inteligentné zmluvy v súčasnosti nemusia byť dostatočne zrelé na to, aby sa v rámci akejkoľvek sektorovej regulácie považovali za právne vymožitelné, a že je potrebné ďalej posudzovať riziká;
30. uznáva príležitosti, ktoré so sebou prináša zavádzanie technológie blockchainu v rámci obchodnej politiky EÚ, a to aj pre MSP, keďže môže okrem iných výhod priniesť nižšie náklady na transakcie a väčšiu efektívnosť; ďalej uznáva, že technológia blockchainu ponúka potenciál na zvýšenie dôvery a istoty v súčasnom obchodnom systéme vďaka zabezpečeniu nezmeniteľných záznamov o transakciách; uznáva však, že v prípadoch, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti obchodnej politiky EÚ môže uplatňovanie tejto technológie prinášať riziko prania špinavých peňazí a uľahčovať financovanie organizovanej trestnej činnosti;

Interoperabilita, rozšíriteľnosť a interakcie so súvisiacimi technológiami

31. zvažuje výzvy spojené s rozšíriteľnosťou týkajúce sa zavádzania systémov blockchainu

v kontexte rozširovania medzinárodných obchodných sietí;

32. berie na vedomie rozširovanie rôznych technológií blockchainu, ktoré ukotvujú údaje o transakcii v samostatných súkromných a verejných databázach; uznáva, že existuje stále väčšia potreba vyvinúť globálny štandard interoperability na integráciu transakcií vo všetkých reťazcoch blockchainu okolo pohybu položky v rámci dodávateľského reťazca s cieľom podporiť interoperabilitu medzi systémami vrátane starších operačných systémov; vyzýva Komisiu, aby posilnila spoluprácu s ISO a ďalšími príslušnými normalizačnými orgánmi;
33. zvažuje možné interakcie technológií blockchainu s ďalšími inováciami v oblasti medzinárodného obchodu; zdôrazňuje potrebu analyzovať príležitosti a výzvy spojené s vývojom v oblasti technológií blockchainu; vyzýva na ďalší výskum ich použiteľnosti v rámci digitálnej transformácie a automatizácie medzinárodného obchodu, ako aj vo verejnom sektore, najmä v rámci programu Digitálna Európa;

Záver

34. vyzýva Komisiu, aby sledovala vývoj v oblasti technológie blockchainu, najmä prebiehajúce pilotné projekty/iniciatívy v medzinárodnom dodávateľskom reťazci a vonkajšie aspekty colných a regulačných postupov; vyzýva Komisiu, aby so zapojením príslušných GR vypracovala horizontálny strategický dokument o prijatí technológií blockchainu v oblasti riadenia obchodu a dodávateľského reťazca, ako aj v oblasti duševného vlastníctva a najmä v oblasti boja proti falšovaniu; vyzýva Komisiu, aby posúdila súdne a správne aspekty technológie blockchainu a preskúmala, či technológia blockchainu ponúka pre existujúce a vznikajúce technológie lepšie riešenia, ktoré môžu pomôcť s riešením aktuálnych výziev v oblasti obchodnej politiky EÚ; vyzýva Komisiu, aby sledovala vývoj v oblasti technológie blockchainu, najmä prebiehajúce pilotné projekty/iniciatívy v medzinárodnom dodávateľskom reťazci; vyzýva Komisiu, aby vypracovala strategický dokument o prijatí technológií blockchainu v oblasti riadenia obchodu a dodávateľského reťazca; domnieva sa, že cieľom musí byť získanie podpory aktérov v oblasti technológie blockchainu pre projekty a iniciatívy v medzinárodnom dodávateľskom reťazci a spoločné úsilie rôznych partnerov o projekty týkajúce sa overovania totožnosti a pôvodu tovaru a ukladania údajov;
35. vyzýva Komisiu, aby vypracovala súbor usmerňovacích zásad na uplatňovanie technológie blockchainu v medzinárodnom obchode s cieľom poskytnúť odvetviu a colným a regulačným orgánom určitú mieru istoty, ktorá podporí používanie technológie blockchainu a inovácií v tejto oblasti; zdôrazňuje, že tvorba právnych predpisov pre technológiu, ktorá tvorí základ pre aplikácie, by obmedzila inováciu a tvorbu nových aplikácií; zdôrazňuje, že pre EÚ, a najmä pre európsky priemysel, je dôležitý priekopnícky a zodpovedný prístup v oblasti technológií blockchainu a zabezpečenia rovnakých podmienok v rámci globálnej hospodárskej súťaže, ako aj v oblasti vývoja a regulačného prostredia; zdôrazňuje význam dialógu a výmeny postupov, ako aj posilňovania kompetencií a digitálnych zručností; žiada Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi spustila pilotné projekty využitia technológie blockchainu v medzinárodnom obchode a dohliadala na ne s cieľom overiť ich výhody;
36. nabáda Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi na zjednodušení a zlepšení toku informácií súvisiacich s uľahčením obchodu, okrem iného prostredníctvom prijatia

vhodných informačných a komunikačných technológií;

37. žiada Komisiu, aby v rámci GR pre obchod vytvorila poradnú skupinu pre technológiu blockchainu a vypracovala koncept súkromných pilotných projektov s povolením týkajúci sa komplexného využitia technológie blockchainu v dodávateľskom reťazci so zapojením colných a iných cezhraničných orgánov a so zohľadnením práv duševného vlastníctva a boja proti falšovaniu; uznáva, že technológia blockchainu je stále len v raných fázach vývoja, je však potrebná priemyselná stratégia jej účinného uplatňovania;
38. žiada Komisiu, aby preskúmala spôsoby, ako by technológia blockchainu mohla podporovať obchod a trvalo udržateľný rozvoj; pripomína pozíciu Parlamentu, že opatrenia na podporu stratégie digitálneho obchodu EÚ by mali byť plne v súlade s realizáciou cieľov trvalo udržateľného rozvoja vrátane cieľa č. 5 týkajúceho sa rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a mali by k nej prispievať; pripomína pozíciu Parlamentu týkajúcu sa významu podpory zapojenia žien v odvetví STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika) a preklenutia rodových rozdielov v prístupe k novým technológiám a v ich využívaní;
39. žiada Komisiu, aby politicky preskúmala, ako môže technológia blockchainu modernizovať politiky Únie na ochranu obchodu s cieľom posilniť ich legitimitu a presadzovanie;
40. vyzýva Komisiu, aby posúdila optimálnosť štruktúry technológie blockchainu, ktorá uchováva súkromné údaje mimo reťazca;
41. žiada Komisiu, aby posúdila, ako väčšmi uľahčiť obchod a posilniť jeho zabezpečenie prostredníctvom technológie blockchainu vrátane koncepcie schválených hospodárskych reťazcov;
42. nabáda Komisiu, aby spolupracovala s medzinárodnými organizáciami, prispievala k ich práci a podieľala sa na súčasných projektoch na vytvorenie súboru noriem a zásad na podporu regulácie zameranej na uľahčenie používania technológie blockchainu;
43. vyzýva Európsku úniu a jej členské štáty, aby zohrávali aktívnu úlohu v procese normalizácie a zabezpečenia technológie blockchainu a aby spolupracovali s medzinárodnými partnermi, všetkými zainteresovanými stranami a priemyselnými odvetviami s cieľom vyvinúť normy v oblasti technológie blockchainu vrátane terminológie, vývoja a zavádzania tejto technológie do obchodu a riadenia dodávateľského reťazca; zdôrazňuje, že pre aplikácie blockchainu vrátane ich využívania v medzinárodnom obchode má zásadný význam kybernetická bezpečnosť; vyzýva Komisiu, aby preskúmala bezpečnostné otázky, posúdila technologické riziká súvisiace napríklad s kvantovou výpočtovou technikou, a prijala opatrenia na ich riešenie;
44. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom preskúmať a vytvoriť rámec na riešenie problémov spojených s interoperabilitou a kompatibilitou systémov blockchainu;
45. víta zriadenie Monitorovacieho strediska a fóra EÚ pre technológiu blockchainu

a nabáda ho, aby skúmalo jej využitia zamerané na uľahčenie medzinárodného obchodu; žiada preto Komisiu, aby preskúmala možnosť rozšíriť mandát Monitorovacieho strediska a fóra EÚ pre technológiu blockchainu a zapojiť príslušné miestne a globálne zainteresované strany s cieľom riešiť nadchádzajúce výzvy a posilniť podporu subjektov s rozhodovacou právomocou;

46. vyzýva Komisiu, aby prevzala iniciatívu v oblasti posudzovania a ďalšieho vývoja technológií blockchainu, a to aj v konkrétnych odvetviach, napríklad v tých, na ktoré sa vzťahuje obchodná politika EÚ, a aby vytvorila poradnú skupinu pre technológiu blockchainu, ktorá bude zahŕňať odborníkov v oblasti prania špinavých peňazí, daňových únikov, ochrany údajov a organizovanej trestnej činnosti;
47. pripomína Komisii, že EÚ má príležitosť stať sa vedúcim aktérom v oblasti technológie blockchainu a medzinárodného obchodu a že by mala byť vplyvným aktérom pri formovaní jej vývoja po celom svete v spolupráci s medzinárodnými partnermi;

o

o o

48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ESVČ.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Zatiaľ čo Európska únia podnikla dôležité a vítané kroky smerom k rozvoju použitia technológie blockchainu na jednotnom trhu, musí sa zamerať aj na to, ako môže byť technológia blockchainu využitá na posilnenie politiky medzinárodného obchodu a riadenia dodávateľského reťazca. V nedávnych štúdiách sa odhaduje, že prostredníctvom technológie blockchainu by sa mohlo potenciálne ušetriť 20 % celkových nákladov na fyzickú dopravu, čím by sa náklady globálneho obchodu znížili až o 1 bilión dolárov. Navyše sa odhaduje, že znížením prekážok v rámci globálnych dodávateľských reťazcov prostredníctvom rozsiahleho zavádzania technológie blockchainu sa zvýši celosvetový obchod o takmer 15 %.

Technológia blockchainu umožňuje jednotlivým stranám používať bezpečné transakcie bez potreby sprostredkovateľa. Kľúčové prvky reťazca blockchainu zahŕňajú mechanizmy, ktoré umožňujú jednotlivým stranám bezpečne určiť dátum a pôvod zadaných údajov na každom bloku reťazca. Okrem toho sú záznamy údajov na reťazci blockchainu nemenné, čo znamená, že údaje nie je možné meniť ani vymazať akonáhle sú zapísané na reťazci. Používatelia majú tiež overený prístup k reťazcu blockchainu a systémy blockchainu obsahujú automatizované funkcie na vykonávanie inteligentných zmlúv po splnení určitých kritérií.

Reťazce blockchainu patria do kategórie technológií distribuovanej databázy transakcií (DLT), čo sú typy databáz, ktoré zaznamenávajú transakcie a ukladajú ich ako nezmeniteľné záznamy. Databáza transakcií je distribuovaná, pretože v reťazci je viacero kópií blokov. Tieto kópie sa uchovávajú na rôznych systémoch, známych ako uzly. Okrem toho sa kópie aktualizujú pomocou algoritmu konsenzu, ktorý zabezpečuje konzistentnosť všetkých kópií. Tento algoritmus rozhoduje o tom, ako sa blok môže pridať do reťazca.

Reťazec blockchainu preto obsahuje databázu sekvenčných „blokov“ údajov, ktoré boli pridané do každej z viacerých kópií databázy transakcií. Každý blok obsahuje tzv. hash alebo kryptografický odtlačok, ktorý možno použiť na overenie obsahu predchádzajúceho bloku.

Hoci technológia blockchainu je už od prvého koncepčného dokumentu pre túto technológiu, ktorý vydal Satoshi Nakamoto v roku 2008, často spájaná s kryptomenami, technológia blockchainu sa môžu líšiť od tých bez oprávnenia po tie s oprávnením, od verejných po súkromné. V rámci tejto správy sa pojem technológia blockchainu vzťahuje výlučne na súkromné siete s povolením. Informácie uložené v súkromných sieťach s povolením sú k dispozícii iba konkrétnym účastníkom, ktorí sú určení podľa mechanizmov riadenia založených na zásade konsenzu, ktorá sa môže líšiť od jednej technológie blockchainu k druhej. Na rozdiel od verejných technológií blockchainu bez povolenia obsahujú súkromné technológie blockchainu s povolením viaceré kontroly riadenia, ktoré kontrolujú prevádzkovatelia siete na zvýšenie bezpečnosti a určenie prístupu. V dôsledku toho boli súkromné siete s povolením vo veľkej miere realizované v reálnych prípadoch komerčného použitia a pilotných projektoch. Napríklad kórejská colná služba v súčasnosti testuje platformu pre colné konanie v elektronickom obchode založenú na technológii blockchainu s cieľom zjednodušiť procesy tým, že automatizuje generovanie správ o kontrole dovozu orgánom.

Táto správa uznáva nedávne rozšírenie výskumu a investícií vo verejnom i súkromnom sektore pri zavádzaní technológie blockchainu v rôznych aplikáciách. Preto je potrebný

primeraný a racionálny prístup na preskúmanie, kde presne môže technológia blockchainu poskytnúť hmatateľný prínos.

V tejto súvislosti má technológia blockchainu obrovský potenciál na znižovanie bariér v rámci globálnych dodávateľských reťazcov. Účelom tejto správy je zdôrazniť súčasné neoptimálne problémy v dodávateľských reťazcoch, obchodnej politike EÚ a colných postupoch, identifikovať pravdepodobné výhody plynúce z rozsiahleho zavádzania technológie blockchainu a odporučiť dosiahnuteľné a postupné politické kroky pre Európsku komisiu a členské štáty, aby táto technológia mohla fungovať.

Technológia blockchainu má potenciál znížiť náklady na transakcie medzi stranami tým, že okrem kontrolných a administratívnych prekážok, ktoré predstavujú sprostredkovatelia, odstráni potrebu fyzickej administratívy. Dôvodom je zvýšená dôvera, ktorú technológia blockchainu vyvoláva pri transakciách medzi stranami, čo zase zlepšuje transparentnosť a posilňuje istotu pôvodu tovaru. Technológia blockchainu môže navyše uľahčiť a posilniť bezpečnosť tokov údajov s cieľom zabrániť používaniu podvodnej dokumentácie a falšovaného tovaru v dodávateľských reťazcoch. Na dôkaz týchto potenciálnych výhod sa v logistických odvetviach už zaviedlo niekoľko komerčných pilotných projektov, prostredníctvom ktorých sú dodávateľské reťazce podporované technológiou blockchainu buď čiastočne, alebo medzi koncovými bodmi.

Tieto aplikácie technológie blockchainu sa neobmedzujú len na veľké nadnárodné spoločnosti. MSP majú potenciál byť jedným z najväčších používateľov technológie blockchainu. Táto technológia by výrazne uľahčila interakciu MSP s colnými orgánmi a inými podnikmi v rámci ich dodávateľského reťazca, aby sa rozrástol a zvýšil ich vývoz prostredníctvom zníženia transakčných nákladov. Potrebné overovanie solventnosti a overovacie opatrenia môžu byť zjednodušené automatizáciou, ktorú systémy blockchainu poskytujú dodávateľským reťazcom. Napríklad dokumenty, ktoré vyžadujú časté zmeny a overovania v rôznych fázach dodávateľského reťazca, by mohli byť istejšie, pretože technológia blockchainu automaticky zaznamenáva dokumenty a chronologicky ukladá údaje bez toho, aby zmenila predchádzajúce záznamy. To by MSP umožnilo jednoducho potvrdiť overovanie a zmeny dokumentov, a znížiť tak náklady na podnikanie.

Tieto zjednodušujúce účinky technológie blockchainu majú významný potenciál na uľahčenie ďalších transakcií v dodávateľskom reťazci, a teda na zvýšenie globálneho obchodu. Pri obchodných transakciách je dôležité poznamenať, že podniky sa prirodzene budú k zdieľaniu citlivých údajov v reťazci blockchainu stavať odmietavo. V tejto správe sa preto berie do úvahy iba používanie súkromných reťazcov blockchainu s povolením, ktoré obsahujú mechanizmy riadenia, ktoré kontrolujú prístup používateľa k údajom v reťazci.

V tejto správe sa zdôrazňuje osobitný potenciál technológie blockchainu na posilnenie obchodnej politiky EÚ. Podniky vo veľkej miere nedostatočne využívajú dohody EÚ o voľnom obchode a Komisia už predtým konštatovala, že to je, okrem zaťažujúcich postupov pri získavaní dokumentov potrebných na využívanie preferenčného zaobchádzania, čiastočne spôsobené ťažkosťami s porozumením pravidiel pre získanie preferenčného pôvodu. Z tohto dôvodu má technológia blockchainu významný potenciál na to, aby z nej mohli profitovať vývozcovia prostredníctvom možnosti uložiť všetky relevantné dokumenty do jedinej aplikácie založenej na technológii blockchainu, čo by preukázalo ich súlad s preferenčným zaobchádzaním poskytovaným dohodou o voľnom obchode. Technológia blockchainu môže

navyše pomôcť nástrojom Únie na ochranu obchodu poskytovaním transparentnosti v súvislosti s pôvodom tovaru vstupujúceho na európsky trh.

V tejto správe sa bude brať do úvahy aj prepojenie medzi technológiou blockchainu a cezhraničnými tokmi údajov a medzi technológiou blockchainu a všeobecným nariadením o ochrane údajov. Funkcie šifrovania a nemeniteľnosti reťazcov blockchainu by mohli byť užitočné pre vykonávanie požiadaviek všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ale zároveň vyvolávajú otázky o transparentnosti údajov.

Správa ďalej zdôrazňuje dvojitú výzvu týkajúcu sa interoperability medzi reťazcami blockchainu a problémov, pokiaľ ide o rozšíriteľnosť systémov blockchainu. Po prvé, interoperabilita medzi reťazcami blockchainu znamená schopnosť integrovať transakcie v rámci rôznych reťazcov blockchainu. Napríklad, ak by sa mali použiť rôzne systémy blockchainu v rámci toho istého dodávateľského reťazca pre jeden tovar, bolo by užitočné, aby boli údaje prenosné medzi systémami. V súčasnosti je cesta k realizácii viacerých systémov blockchainu v rámci jedného obchodného dodávateľského reťazca ešte dlhá, avšak ide o vznikajúcu otázku, ktorú musí Komisia zvážiť pri hľadaní politických možností.

Rozšíriteľnosť systémov blockchainu predstavuje ďalšiu kľúčovú výzvu rozšíreného zavádzania technológie blockchainu. Keďže systémy blockchainu sa rozširujú v rámci medzinárodných obchodných sietí, kapacita tejto technológie a odolnosť jej mechanizmov riadenia musí zostať silná.

Vzhľadom na tento vývoj preto spravodajkyňa odporúča, aby sa riešili regulačné prekážky pre rozsiahle zavádzanie technológie blockchainu. Európska komisia musí aktívne spolupracovať s členskými štátmi pri pozornom sledovaní vývoja v oblasti technológie blockchainu, najmä prebiehajúcich pilotných projektov a obchodných aplikácií, ktoré zavádzajú systémy založené na technológii blockchainu v medzinárodných dodávateľských reťazcoch. Nakoniec, Európska komisia musí prispievať k prebiehajúcim medzinárodným iniciatívam zameraným na vypracovanie noriem a zásad, ktoré sú základom regulácie na uľahčenie používania technológie blockchainu.

8.11.2018

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k technológii blockchainu: výhľadovo orientovaná obchodná politika
(2018/2085(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Cristian-Silviu Buşoi

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže technológia distribuovanej databázy transakcií (DLT) je viacúčelová technológia, ktorá by mohla mať veľký potenciál pre obchodné transakcie využitím vhodných šifrovacích a kontrolných mechanizmov; keďže technológia blockchainu je jedným z viacerých druhov DLT, ktoré by mohli mať rušivý vplyv na viaceré odvetvia;
- B. keďže DLT, a najmä blockchain, čo je technológia vyznačujúca sa automatickým sledovaním, rozpoznávaním, overovaním a dohľadom, by mohli optimalizovať transparentnosť a vysledovateľnosť, budovať dôveru, podporovať konkurencieschopnosť a inovačnú schopnosť a rozvíjať nové modely spolupráce v EÚ; keďže k potenciálnym prínosom sa pripájajú viaceré výzvy vrátane spotreby energie a kybernetickej bezpečnosti;
 - 1. podporuje zásady technologickej neutrality a neutrality obchodného modelu pri používaní nových technológií, ako sú technológie distribuovaných databáz transakcií, v oblasti obchodu a podporuje ekosystém naklonený inováciám, ktorý umožňuje flexibilitu; zdôrazňuje, že tvorba právnych predpisov pre technológiu na základe spôsobov jej využitia by obmedzila inováciu a tvorbu nových spôsobov jej využitia;
 - 2. berie na vedomie potenciál spojenia technológií distribuovaných databáz transakcií s inými technológiami, ako sú internet vecí, umelá inteligencia a kvantová výpočtová technika, a vyzýva na väčšmi posilnenú spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom podporiť výskum ich uplatniteľnosti v rámci digitálnej transformácie

a automatizácie medzinárodného obchodu, ako aj vo verejnom sektore, najmä v rámci programu Digitálna Európa;

3. berie na vedomie, že technológia blockchainu sa stáva dôležitým nástrojom v rôznych sektoroch a odvetviach, a to najmä vo finančnom sektore a pri modelovaní dodávateľského reťazca;
4. zdôrazňuje, že inteligentné zmluvy môžu byť kľúčovým faktorom umožňujúcim decentralizované aplikácie v operáciách medzinárodného obchodu, ale varuje, že táto technológia v súčasnosti nemusí byť dostatočne zrelá na to, aby sa v rámci akejkoľvek sektorovej regulácie považovala za právne vymáhateľnú, a že je potrebné ďalej posudzovať riziká; nabáda na rozvoj technických noriem pre inteligentné zmluvy a vzájomné uznávanie digitálnych podpisov v celej EÚ;
5. berie na vedomie dôležitú úlohu, ktorú môže táto technológia zohrávať pri dobudovaní energetickej únie v EÚ; uznáva výzvu, ktorú pri využívaní tejto technológie predstavuje spotreba energie; berie na vedomie, že technológia blockchainu by mohla byť súčasťou riešenia, a to prostredníctvom používania efektívnejších algoritmov, zefektívnenia výmeny energie, posilnenia koncepcie a využívania energetických sietí a decentralizovanej výroby energie, ako aj prispievania k transformácii trhov s energiou;
6. zdôrazňuje potenciál technológií distribuovaných databáz transakcií v rámci svetového obchodu s cieľom monitorovať pôvod tovaru a jeho výrobné podmienky, znížiť náklady na transakcie, poistenie a logistiku, odstraňovať sprostredkovateľov, zvyšovať dôveru medzi účastníkmi transakcií a bojovať proti pašovaniu a vstupu nelegálneho tovaru; konštatuje, že väčšina aplikácií, ktoré v súčasnosti využívajú technológie distribuovaných databáz transakcií, sa zakladá na databázach transakcií s povolením; vyzýva Komisiu, aby preskúmala najlepšie postupy a spolupracovala s colnými a daňovými orgánmi členských štátov na koordinovaných opatreniach využívajúcich technológie distribuovaných databáz transakcií s cieľom zlepšiť mechanizmy monitorovania, kontroly, bezpečnosti a overovania, a tak bojovať proti nezákonným platbám, uľahčovať politiky v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a odhaľovať sprenevery aktív; vyzýva Komisiu, aby zvažila úlohu technológie blockchainu pri rozvoji inteligentných práv duševného vlastníctva; berie na vedomie, že táto technológia môže poskytnúť alternatívu k ústrednému orgánu dohľadu v modeloch, v ktorých tomuto orgánu nemožno dôverovať;
7. naliehavo žiada prevádzkovateľov, aby zabezpečili ekologickosť a energetickú účinnosť mechanizmov konsenzu DLT; zdôrazňuje, že technológie distribuovaných databáz transakcií obsahujú citlivé údaje a že by sa na ne mali uplatňovať ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov;
8. zdôrazňuje, že kybernetická bezpečnosť je pre aplikácie založené na DLT mimoriadne dôležitá, a to aj v medzinárodnom obchode, a poznamenáva, že technologický vývoj môže priniesť nové výzvy; vyzýva Komisiu, aby preskúmala bezpečnostné otázky, posúdila technologické riziká a prijala opatrenia na ich riešenie; žiada, aby sa dosiahol pokrok v oblasti kvantovej kryptografie;
9. zdôrazňuje, že efektívnosť v medzinárodnom obchode si vyžaduje stanovenie

globálnych noriem a interoperabilitu medzi jednotlivými technológiami distribuovaných databáz transakcií, ako aj medzi týmito technológiami a staršími operačnými systémami; vyzýva Komisiu, aby posilnila spoluprácu s Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu (ISO) a ďalšími príslušnými normalizačnými orgánmi a ďalej podporovala medzinárodné programy na vzdelávanie obchodných partnerov EÚ;

10. zdôrazňuje skutočnosť, že rast nového odvetvia spojeného s technológiou blockchainu prináša potenciál vysokej efektívnosti a zvýšenia produktivity; zdôrazňuje možné prínosy technológie blockchainu, ako je zníženie administratívnej záťaže pre MSP a vytváranie nových pracovných príležitostí v priemysle; požaduje opatrenia na nábádanie malých a stredných podnikov a začínajúcich podnikov, aby preskúmali využívanie DLT, s cieľom zlepšiť operácie medzinárodného obchodu a rozvoj inovačného ekosystému, ktorý odstraňuje prekážky vstupu a uľahčuje prístup k financovaniu;
11. zdôrazňuje skutočnosť, že technológiu blockchainu možno využiť pri aplikáciách regulačných technológií (RegTech), čo výrazne znižuje náklady na dodržiavanie právnych predpisov;
12. víta zriadenie Monitorovacieho strediska a fóra EÚ pre technológiu blockchainu a nabáda ho, aby skúmalo jej využitia zamerané na uľahčenie medzinárodného obchodu; žiada preto Komisiu, aby preskúmala možnosť rozšíriť mandát Monitorovacieho strediska a fóra EÚ pre technológiu blockchainu a zapojiť príslušné miestne a globálne zainteresované strany s cieľom riešiť nadchádzajúce výzvy a posilniť podporu subjektov s rozhodovacou právomocou.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	5.11.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 46 -: 1 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, José Blanco López, Jonathan Bullock, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Ashley Fox, Theresa Griffin, Rebecca Harms, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Jaromír Kohlíček, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Tilly Metz, Dan Nica, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Massimiliano Salini, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Vladimír Urutchev, Kathleen Van Brempt, Lieve Wierinck, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Amjad Bashir, Mario Borghezio, Rosa D'Amato, Jens Geier, Benedek Jávor, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Rupert Matthews, Gesine Meissner, Clare Moody, Markus Pieper, Sofia Sakorafa, Giancarlo Scottà, Davor Škrlec, Pavel Telička
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Michael Gahler, Ulrike Rodust

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

46	+
ALDE	Gesine Meissner, Morten Helveg Petersen, Carolina Punset, Pavel Telička, Lieve Wierinck
ECR	Amjad Bashir, Ashley Fox, Rupert Matthews, Evžen Tošenovský
EFDD	Rosa D'Amato, Dario Tamburrano
ENF	Mario Borghezio, Giancarlo Scottà
PPE	Bendt Bendtsen, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Michael Gahler, Seán Kelly, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Vladimir Urutchev, Anna Záborská
S&D	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Jens Geier, Theresa Griffin, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Clare Moody, Dan Nica, Miroslav Poche, Ulrike Rodust, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Jakop Dalunde, Rebecca Harms, Benedek Jávor, Tilly Metz, Davor Škrlec

1	-
EFDD	Jonathan Bullock

4	0
GUE/NGL	Jaromír Kohlíček, Paloma López Bermejo, Sofia Sakorafa, Neoklis Sylikiotis

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

15.11.2018

STANOVISKO VÝBORU PRE OBČIANSKE SLOBODY, SPRAVODLIVOSŤ A VNÚTORNÉ VECI

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k technológii blockchainu: výhľadovo orientovaná obchodná politika (2018/2085(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko (*): Ana Gomes

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že technológia blockchainu je novou paradigmou uchovávania a správy dát, ktorá dokáže decentralizovať formy ľudskej interakcie, trhy, bankovníctvo a medzinárodný obchod; zdôrazňuje, že vzostup technológie blockchainu prináša príležitosti aj výzvy, pokiaľ ide o ochranu údajov, transparentnosť a finančnú trestnú činnosť, keďže údaje sú po tom, čo boli zadané, nemenné a využívajú ich všetky zúčastnené strany spoločne, čo zabezpečuje aj bezpečnosť a integritu týchto údajov; žiada, aby sa uskutočnilo všetko, čo je možné uskutočniť, a to aj na vnútroštátnej úrovni, s cieľom zaručiť a zabezpečiť nefalšovateľnosť a nemnosť tejto technológie, aby nebolo ohrozené základné právo na ochranu údajov;
2. uznáva príležitosti, a to aj pre malé a stredné podniky, vyplývajúce zo zavedenia technológie blockchainu ako súčasť obchodnej politiky EÚ, ktorá by mohla okrem iných výhod priniesť nižšie transakčné náklady a vyššiu efektívnosť, a ukrýva potenciál posilniť dôveru v súčasný obchodný systém tým, že poskytne nemenný záznam transakcií; uznáva však, že v prípadoch, ktoré nepatria do rozsahu obchodnej politiky EÚ, môže uplatňovanie tejto technológie predstavovať riziko prania špinavých peňazí a uľahčiť financovanie organizovanej trestnej činnosti;
3. víta skutočnosť, že v návrhu správy výboru INTA sa uvádza problém, ktorý predstavuje vzťah medzi technológiami blockchainu a vykonávaním rámca EÚ na ochranu údajov, konkrétne všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a pripomína, že v dôsledku toho by

tento vzťah mohol vyústiť do rozporu medzi ochranou základných práv na jednej strane a podporou inovácií na strane druhej, čo je vec, ktorú treba v záverečnej správe riešiť; zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby bola technológia blockchainu plne v súlade s rámcom EÚ na ochranu údajov a v plnej miere rešpektovala zásady uvedené v právnych predpisoch EÚ, najmä v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako základné právo podľa článku 8 odsek 1 Charty základných práv a článku 16 odsek 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

4. okrem toho zdôrazňuje, že blockchainy, čiastočne v dôsledku už opísaného konfliktu, v žiadnom prípade automaticky nepodporujú zvrchovanosť v oblasti údajov, a preto je potrebné ich osobitne na tento účel navrhnúť, keďže môžu predstavovať aj riziká pre ochranu údajov;
5. zdôrazňuje, že vhodne navrhnutá technológia blockchainu by mala byť v súlade so zásadou „ochrany údajov už v štádiu návrhu“, ktorá umožňuje poskytnúť dotknutým osobám väčšiu kontrolu nad ich údajmi v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov; okrem toho zdôrazňuje, že osobné údaje v rámci blockchainu nie sú za bežných okolností anonymné, sú teda osobnými údajmi v rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov; trvá na tom, že blockchainy by mali byť plne v súlade s právnymi predpismi EÚ, a to aj vtedy, keď sa používajú na spracovanie osobných údajov; v tejto súvislosti odporúča, aby boli do blockchainov a aplikácií integrované mechanizmy, ktoré zabezpečia, že údaje budú plne anonymné, čím sa zaručí, že sa budú uchovávať len údaje, ktoré sa netýkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby;
6. zdôrazňuje, že budúcimi aplikáciami blockchainu sa majú zavádzať mechanizmy, ktoré chránia osobné údaje a súkromie používateľov a zaručujú možnosť úplnej anonymity údajov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby financovali výskum a inovácie, najmä akademický výskum týkajúci sa nových technológií blockchainu, ktoré sú zlučiteľné so všeobecným nariadením o ochrane údajov a vychádzajú zo zásady ochrany údajov už v štádiu návrhu, ako sú zk-SNARK (zero-knowledge Succinct Non-Interactive Arguments of Knowledge);
7. domnieva sa, že s cieľom zabrániť porušovaniu základného práva na ochranu osobných údajov by sa technológia blockchainu nemala používať na spracúvanie osobných údajov, pokiaľ užívateľská organizácia nie je schopná zaručiť dodržiavanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a najmä zabezpečiť ochranu práv na opravu a vymazanie údajov;
8. zdôrazňuje skutočnosť, že používatelia technológií blockchainu môžu byť prevádzkovateľmi údajov, ktoré nahrávajú do databázy, a zároveň ich spracovateľmi na základe toho, že uchovávajú úplnú kópiu databázy vo svojom počítači;
9. konštatuje, že nezmeniteľný charakter niektorých technológií blockchainu je pravdepodobne nezlučiteľný s „právom na vymazanie“ uvedeným v článku 17 všeobecného nariadenia o ochrane údajov v prípadoch, keď technológia blockchainu obsahuje osobné údaje;
10. so znepokojením konštatuje, že šírenie kópií údajov v blockchaine je pravdepodobne nezlučiteľné so zásadou minimalizácie údajov uvedenou v článku 5 všeobecného

nariadenia o ochrane údajov v prípadoch, keď blockchain obsahuje osobné údaje;

11. vyzýva Európsky výbor pre ochranu údajov, aby vydal usmernenia a odporúčania s cieľom zabezpečiť, aby technológia blockchainu bola v súlade s právnymi predpismi EÚ;
12. so znepokojením berie na vedomie skutočnosť, že sa vôbec nespomenuli vážne dôsledky používania technológie blockchainu, najmä v oblastiach, ako je boj proti praniu špinavých peňazí, daňové úniky a financovanie terorizmu; domnieva sa, že akémukoľvek využívaniu technológií blockchainu by malo predchádzať vymedzenie toho, čo sa bude uchovávať v reťazci a mimo neho, pričom osobné údaje sa budú ukladať mimo reťazca;
13. vyzýva Komisiu, aby prevzala vedúcu úlohu pri posudzovaní a ďalšom rozvoji technológií blockchainu, a to aj v určitých odvetviach, na ktoré sa vzťahuje obchodná politika EÚ, a aby zriadila poradnú skupinu pre blockchainy, ktorej súčasťou by mali byť odborníci na boj proti praniu špinavých peňazí, daňové úniky, ochranu údajov a organizovanú trestnú činnosť.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	15.11.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 36 -: 3 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Monika Beňová, Malin Björk, Michał Boni, Caterina Chinnici, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Tanja Fajon, Raymond Finch, Romeo Franz, Kinga Gál, Brice Hortefeux, Filiz Hyusmenova, Eva Joly, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Roberta Metsola, Claude Moraes, József Nagy, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Soraya Post, Judith Sargentini, Giancarlo Scottà, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Harald Vilimsky, Josef Weidenholzer, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský, Auke Zijlstra
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Miriam Dalli, Barbara Spinelli, Axel Voss
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Karine Gloanec Maurin, Patricia Lalonde, Julia Pitera

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

36	+
ALDE	Filiz Hyusmenova, Patricia Lalonde
ECR	Helga Stevens
ENF	Giancarlo Scottà
GUE/NGL	Malin Björk, Barbara Spinelli, Marie-Christine Vergiat
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michał Boni, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Kinga Gál, Brice Hortefeux, Roberta Metsola, József Nagy, Julia Pitera, Csaba Sógor, Axel Voss, Tomáš Zdechovský
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Miriam Dalli, Tanja Fajon, Karine Gloanec Maurin, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Claude Moraes, Péter Niedermüller, Ivari Padar, Soraya Post, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Romeo Franz, Eva Joly, Judith Sargentini, Bodil Valero

3	-
EFDD	Raymond Finch
ENF	Harald Vilimsky, Auke Zijlstra

1	0
ECR	Kristina Winberg

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	20.11.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 31 -: 0 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Elsi Katainen, Jude Kirton-Darling, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, William (The Earl of) Dartmouth, Iuliu Winkler
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nicola Danti, Paul Rübig, Jarosław Wałęsa
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Karin Kadenbach, Rupert Matthews

**ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN
V GESTORSKOM VÝBORE**

31	+
ALDE	Nadja Hirsch, Elsi Katainen, Marietje Schaake
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin, Rupert Matthews, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
NI	David Borrelli
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Christophe Hansen, Sorin Moisă, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Paul Rübig, Adam Szejnfeld, Jarosław Wałęsa, Iuliu Winkler
S&D	Maria Arena, Nicola Danti, Karin Kadenbach, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Alessia Maria Mosca, Joachim Schuster

0	-

7	0
ENF	France Jamet, Danilo Oscar Lancini
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania